

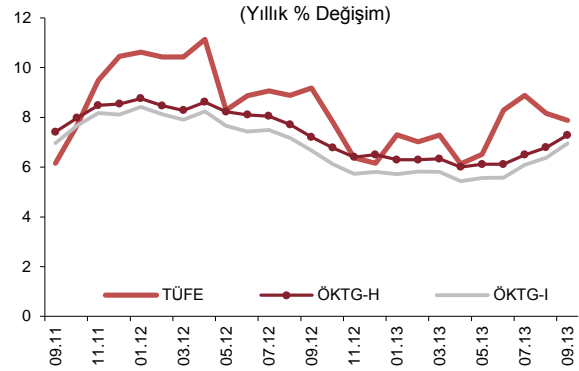
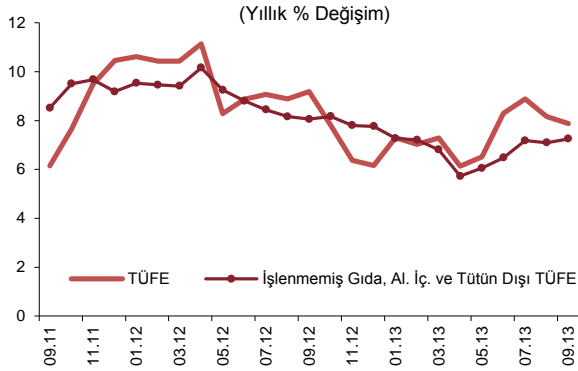
ÖZET...

Eylül ayında tüketici fiyatları yıllık enflasyonu yüzde 7,88'e gerilemiştir. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de vurgulandığı üzere yıllık enflasyon işlenmemiş gıda ve enerji fiyatları kaynaklı olarak azalışını sürdürmüştür. Türk lirasındaki değer kaybının yansımaları ile temel enflasyon göstergeleri ise yükselmiştir. Enflasyondaki düşüşün önümüzdeki dönemde de süreceği öngörülmektedir.

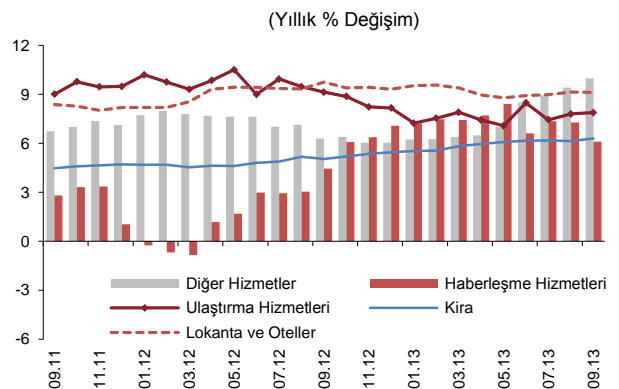
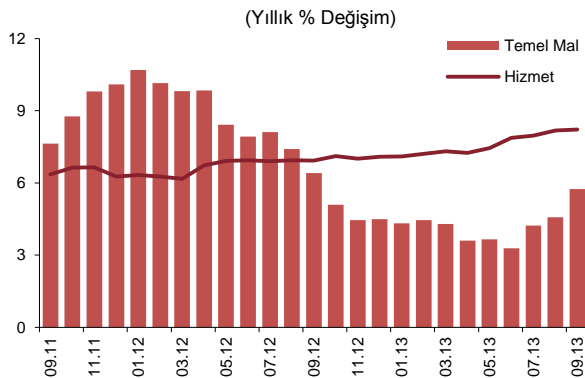
...DEĞERLENDİRMELER...

Eylül ayında tüketici fiyatları yüzde 0,77 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 7,88'e gerilemiştir. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranı önceki aya kıyasla sırasıyla 0,50 ve 0,59 puan artarak yüzde 7,29 ve yüzde 6,96 olmuştur.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya kıyasla gıda ve enerji gruplarının katkısı sırasıyla 0,38 ve 0,17 puan azalırken temel mal grubunun katkısı 0,29 puan artmıştır. Hizmet gruplarının katkısında ise bir önceki aya kıyasla belirgin bir değişim gözlenmemiştir.

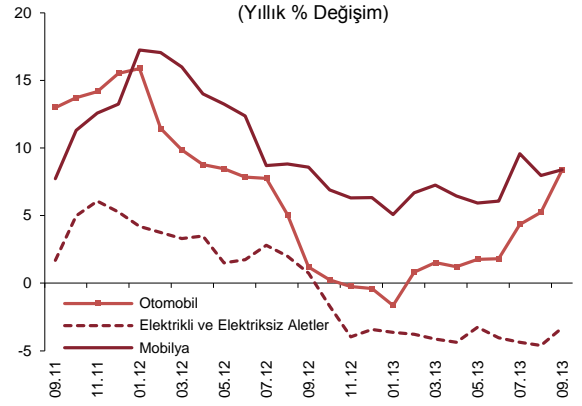
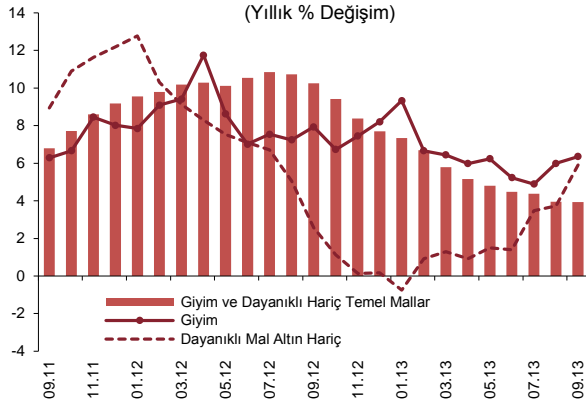
Hizmet fiyatları Eylül ayında yüzde 0,90 oranında artarken grup yıllık enflasyonu sınırlı bir artış göstererek yüzde 8,22'ye yükselmiştir. Lokanta-otel ve ulaştırma gruplarında önceki aya kıyasla yatay seyreden yıllık enflasyon kira grubunda kademeli artış eğilimini sürdürmüştür. Bu dönemde hizmet grubu fiyatlarındaki artışta özel üniversite ücretleri etkili olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış veriler hizmet enflasyonundaki ana eğilimin yüksek seyrini koruduğuna işaret etmektedir.

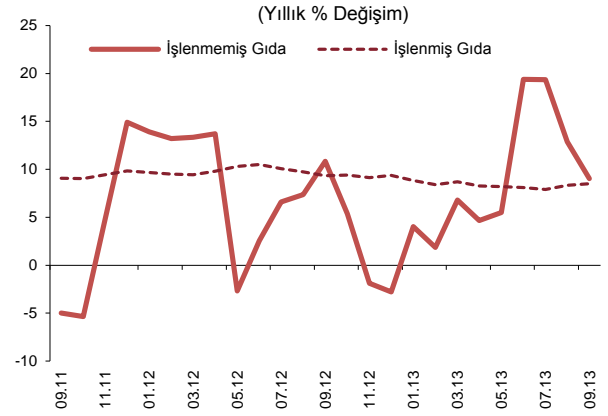
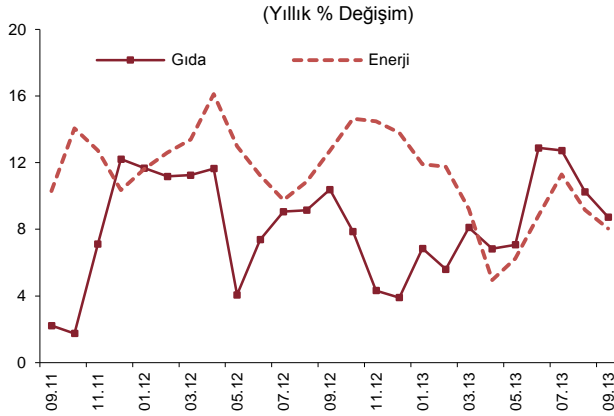
EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 EKİM 2013

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Eylül ayında 1,16 puanlık artışla yüzde 5,74'e yükselmiştir. Bu artışta, büyük ölçüde Türk lirasındaki değer kaybının etkilerini içeren dayanıklı tüketim malları grubu belirleyici olmuştur. Grup fiyatlarında Temmuz ayından itibaren gözlenen artış eğilimi paralelinde yıllık enflasyon yüzde 5,92'ye yükselirken, grup detayında otomobil ve beyaz eşya fiyatlarındaki belirgin artışlar dikkat çekmiştir. Giyim grubu fiyatları ise Eylül ayında mevsimsel ortalamaların altında gerilemiştir. Sonuç olarak temel mal fiyatlarının yıllık enflasyonundaki yükselişte döviz kuru gelişmelerinin gecikmeli etkileri belirleyici olmuştur.

Eylül ayında enerji fiyatları yüzde 1,38 oranında artmıştır. Bu gelişmede büyük ölçüde Türk lirasındaki değer kaybı sonucunda sırasıyla yüzde 2,82 ile yüzde 4,68 oranında artan yurt içi akaryakıt ve tüp gaz fiyatları etkili olmuştur. Bu doğrultuda enerji grubu yıllık enflasyonu özellikle tüp gaz ve akaryakıt fiyatlarındaki baz etkisiyle 1,12 puan azalarak yüzde 8,04 olarak gerçekleşmiştir.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 1,52 puanlık azalışla yüzde 8,73'e gerilemiştir. Grup fiyatlarındaki gerilemede işlenmemiş gıda fiyatları belirleyici olmuştur. İşlenmemiş gıda fiyat gelişmelerinde ise taze meyve ve beyaz et fiyatlarındaki azalışlar etkili olmuştur. Sonuç olarak, işlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu Eylül ayında 3,85 puan azalarak yüzde 9,02 olmuştur. İşlenmiş gıda fiyatları bu dönemde yüzde 1,07 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 8,48 olmuştur. Ekmek ve tahıllar alt grubunda yıllık enflasyon gerileme eğilimini sürdürürken diğer işlenmiş gıda ürünleri fiyatları ise et ile peynir ve diğer süt ürünleri fiyatları kaynaklı olarak yükselmiştir.

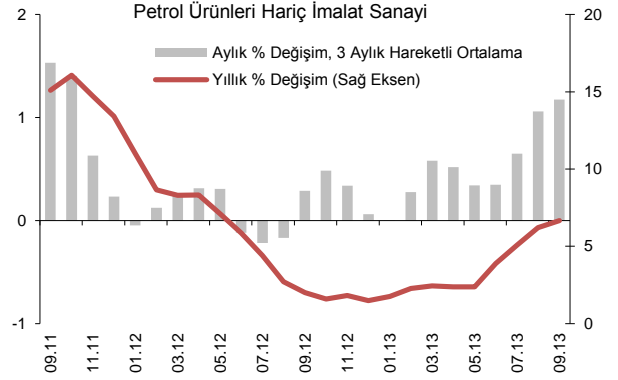
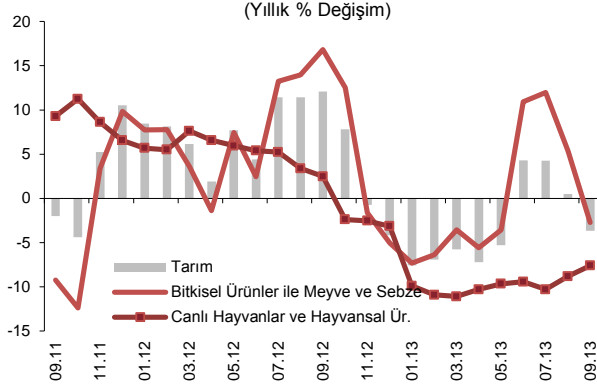
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Eylül 2013	Eylül 2012	Eylül 2013	Eylül 2012
TÜFE	0,77	1,03	7,88	9,19
1. Mallar	0,71	1,09	7,74	9,96
Enerji	1,38	2,43	8,04	12,71
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,74	2,14	8,73	10,39
İşlenmemiş Gıda	0,32	3,87	9,02	10,85
Taze Meyve-Sebze	0,84	6,69	12,89	24,59
Diğer İşlenmemiş Gıda	0,00	2,19	6,45	3,36
İşlenmiş Gıda	1,07	0,92	8,48	9,32
Ekmek ve Tahıllar	0,48	1,08	10,43	10,34
Diğer İşlenmiş Gıda	1,44	0,82	7,31	8,61
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,41	-0,36	6,81	8,27
Temel Mallar	0,42	-0,68	5,74	6,41
Dayanıklı Mallar	1,77	0,02	4,79	1,95
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	1,71	-0,40	5,92	2,58
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,02	0,29	15,69	18,88
Altın	2,93	8,25	-12,56	-4,12
2. Hizmetler	0,90	0,87	8,22	6,93
Kira	0,62	0,48	6,29	5,05
Lokanta ve Oteller	1,48	1,48	9,13	9,74
Ulaştırma Hizmetleri	1,43	1,36	7,87	9,14
Haberleşme Hizmetleri	0,26	1,38	6,10	4,45
Diğer Hizmetler*	0,68	0,16	9,98	6,29
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,87	0,72	7,25	8,06
ÖKTG-H	0,75	0,28	7,29	7,21
ÖKTG-I	0,67	0,12	6,96	6,68

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

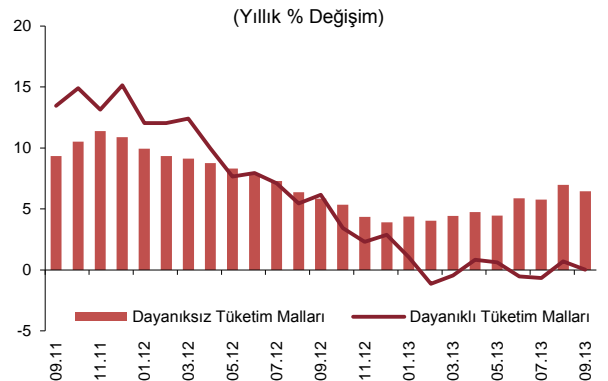
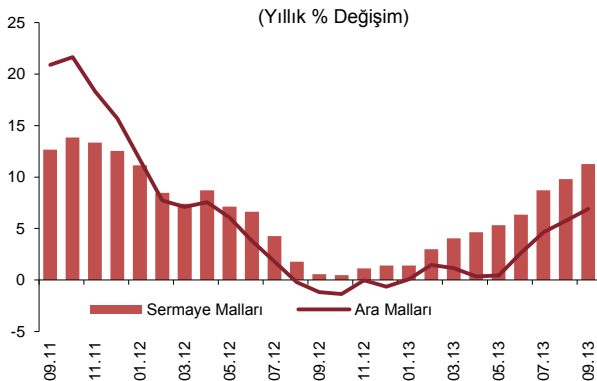
...ÜFE...

Eylül ayında üretici fiyatları yüzde 0,88 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 6,23'e gerilemiştir. Bu dönemde imalat sanayi fiyatları yüzde 1,48 ile belirgin bir artış gösterirken tarım fiyatlarındaki yüzde 2,78 oranındaki düşüş üretici fiyatlarındaki yükselişi sınırlamıştır. Tarım grubunda bitkisel ürünler ile meyve ve sebze fiyatları yüzde 4,18 oranında azalırken canlı hayvan fiyatları ise yüzde 2,03 oranında artmıştır.

Son dönemde Türk lirasında gözlenen değer kaybının etkileri imalat sanayi genelinde hissedilmeye devam etmektedir. Eylül ayında tekstil, kağıt ve kağıt ürünleri ile petrol ürünleri imalat fiyatlarında belirgin artışlar gözlenmiştir. Bu dönemde petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatlarının yıllık artış oranı ise önceki aya kıyasla sınırlı bir yükselişe yüzde 6,79 olmuştur.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Eylül ayında bütün gruplarda artış gözlenirken en belirgin yükseliş ara malı, sermaye malları ve dayanıklı tüketim malları gruplarında gerçekleşmiştir. Ara malı fiyatlarındaki artışta demir, çelik ve demir alaşımları fiyatları ile plastik ürün fiyatları ve tekstil ipliği fiyatları etkili olmuştur. Sermaye malları fiyat artışında diğer özel amaçlı yapı malzemeleri ve motorlu taşıtlar fiyatları belirleyici olurken dayanıklı tüketim mallarında en belirgin artış mücevherat ve mobilya fiyatlarında gerçekleşmiştir. Dayanaksız tüketim malları fiyatları ise diğer gıda maddeleri fiyatları ve işlenmiş taze meyve-sebze fiyatları kaynaklı olarak artmış ancak bu yükselişi et ve et ürünleri fiyatlarındaki yüzde 3,18 oranındaki düşüş sınırlamıştır. Sonuç olarak, imalat sanayi yıllık enflasyonu geçen aya göre 0,57 puan artarak yüzde 6,66 olarak gerçekleşmiştir.

...TABLolar

Eylül Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,77	7,88	1,03	9,19
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,09	0,74	8,73	2,14	10,39
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,07	0,02	15,69	0,29	18,88
Giyim ve Ayakkabı	6,83	-2,28	6,39	-2,62	7,92
Konut	16,68	0,69	7,35	0,82	12,05
Ev Eşyası	7,28	0,77	4,52	0,24	8,15
Sağlık	2,22	0,16	3,07	0,05	1,83
Ulaştırma	17,99	1,99	9,16	1,65	4,96
Haberleşme	4,64	0,08	4,45	1,54	5,05
Eğlence ve Kültür	2,95	0,35	2,94	0,09	4,64
Eğitim	1,91	2,52	10,14	-1,19	4,66
Lokanta ve Oteller	6,18	1,48	9,13	1,48	9,74
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	0,94	3,40	2,26	8,80

Kaynak: TÜİK.

Eylül Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,88	6,23	1,03	4,03
Tarım	16,34	-2,78	-3,66	1,40	12,09
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	10,76	-4,18	-2,73	3,75	16,84
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,87	2,03	-7,61	0,68	2,47
Sanayi	83,66	1,58	8,26	0,95	2,55
Madencilik	3,06	1,78	11,12	1,52	8,45
İmalat	72,14	1,48	6,66	0,94	2,18
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	69,53	1,30	6,66	0,86	2,00
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,81	1,22	6,79	0,98	3,43
Elektrik, Gaz ve Su	8,46	2,58	16,34	0,92	4,06

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	Eyl.12	Eki.12	Kas.12	Ara.12	Oca.13	Şub.13	Mar.13	Nis.13	May.13	Haz.13	Tem.13	Ağu.13	Eyl.13	Yıllık
Ara Malları	0,64	0,21	-0,30	-0,12	0,55	0,37	0,73	-0,34	0,08	1,38	1,33	1,10	1,74	6,91
Sermaye Malları	0,39	0,51	0,09	0,36	0,40	1,19	1,61	0,76	0,12	1,14	1,98	0,86	1,74	11,27
Dayanımlı Tüketim Malları	2,71	-0,09	-1,44	0,92	-0,97	-0,49	0,51	-0,29	-1,40	0,15	-0,22	1,39	2,03	0,03
Dayanımsız Tüketim Malları	0,87	0,76	-0,03	-0,17	0,19	0,74	1,00	0,58	0,27	0,56	0,31	1,68	0,37	6,45
Enerji	1,50	-0,93	18,27	-0,48	0,33	-7,34	1,17	-2,08	0,46	1,65	2,14	-1,11	3,23	14,35

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.